

VI ER ALLE DYR

Verdens dyr lider og har brug for at blive set. Det bliver de takket være Jo-Anne McArthur, fotojournalist, forfatter og stifter af projektet *We Animals*.

TEKST: JOURNALIST KARIN ELRØD
FOTO: WE ANIMALS

Ontario, Canada:

Efter noget bøvnl med mikrofonen går hun klart igennem til København via Skype fra sit hjemmekontor i Toronto. Ansigtsstrækkene er afslappede. Jo-Anne McArthur har pustet ud et par uger ovenpå en hård tur i Asien.

Gennem skærmen stråler hun over at kunne delagtiggøre *Vegetarisk!* i en stor nyhed: *We Animals* har netop modtaget en stor donation, der skal relancere projektet under navnet *We Animals Media* med bidrag fra flere anerkendte dokumentarister, fotografer, filmproducenter og skribenter.

Allerede som nyuddannet fotojournalist i 1998 havde Jo-Anne McArthur øje for de lidelser, mennesker påfører dyr. Men først i 2003 havde hun sparet tilstrækkeligt mange penge op fra andre fotoopgaver til at kunne forfølge sin interesse. "Jeg har nok fotograferet over 600 bryllupper", smiler hun skævt.

We Animals så dagens lys. Projektets navn afspejler McArthur's refleksion over, at mennesker har tendens til at glemme, at vi alle er dyr, og at vi endda kan finde på at bruge betegnelsen dyr om hinanden som et skældsord.

Jeg er formentlig den eneste, der har udført denne form for aktivisme i længere tid, som ikke har siddet i fængsel eller fået bank

ADRENALINEN PUMPER

Sammen med et team af lokale rykker Jo-Anne McArthur og hendes filmfotograf ud rundt omkring i verden for at dokumentere forholdene i dyreindustriens stalde og bure, på slagterier og andre steder, hvor dyr misbruges. I nogle tilfælde lukkes de ind ad for døren ved fx at udgive sig for at ville dokumentere fødevarerindustrien. Men som oftest sker besøget uofficielt og om natten. ”Vi går ind, dokumenterer og går igen”, fortæller fotografen.

Er hun aldrig bange for, hvad der kan ske, hvis de bliver opdaget, spørger Vegetarisk!

”Altid!”, lyder svaret. ”Adrenalin pumper løs! Især om natten er jeg skræmt fra vid og sans. Vi har systemer og vagter på udkig, så vi kan slippe væk i en fart. Men der kan være skjulte kameraer og folk, der pludselig dukker op. Hvis vi så bare skulle være der ti minutter, men det tager tid at dokumentere det hele, burene, affaldsspande med døde eller døende dyr ... Jeg er formentlig den eneste, der har udført denne form for aktivisme i længere tid, som ikke har siddet i fængsel eller fået bank. Jeg har set venner ryge på hospitalet, ilde tilredt. Indtil videre har jeg været heldig; men det er kun et spørgsmål om tid.”

Sorgen over at lade dyrene bag sig overgår dog angsten for at blive pågrebet i aktion, fortæller McArthur med triste øjne:

”Sådanne steder kommer ingen nogensinde ind til dyrene for at hjælpe dem. Selv jeg befrier dem ikke. Det er meget smertefuldt. Men jeg må bare acceptere det og gøre mit arbejde. Se de enkelte dyr, fange deres udtryk og hvordan de lever under deres grumme forhold. Inden jeg går videre til næste bur eller boks.”

HANDLING SOM MEDICIN

”Jeg leder konstant efter veje, der gør det muligt for mig at synliggøre, hvad der overgår dyrene, gennem fotos, film, bøger og forskellige former for samarbejder”, siger Jo-Anne McArthur, der skrev oplæg til sin næste udgivelse ovenpå forfærdelige oplevelser på fiskemarkedet i Asien. At dokumentere forholdene i denne verdensdel står særlig højt på hendes agenda i disse år.

”Der sker en drastisk stigning i kødspisning, efterhånden som flere lande adopterer Vestens livsstil. Det betyder etablering af megastore dyrefarme, ni-etager høje *hog hotels* med tusindvis af grise stuvet sammen, osv. Nogle af de ting, jeg så denne gang, var virkelig traumatiske, værre end noget, jeg før har oplevet. Men min reaktion på det er at få en nats søvn og komme videre. At handle er min medicin.”

HVAD MENNESKER OVERSER

Billederne fra over 15 års arbejde i We Animals' arkiv dokumenterer dyrenes menneskeskabte virkelighed. Den er ikke for sarte sjæle. Overbebyrdede arbejdsdyr. Negligerede kæledyr. Mishandlede landbrugsdyr. Torterede laboratoriedyr. Elefanter skudt for deres stødtænder. Rovdyr og sjældne arter nedlagt som jægers trofæ. Forpinte, stressede pelsdyr. Fugle flås. Får bløder. Marinedyr i alt for små bassiner og indhegnede zoo-dyr frister usle tilværelser.

Hvordan holder nogen ud at se og fotografere så megen grusomhed? Hvordan bevarer McArthur troen på, at hun kan ændre noget?

”Jeg bruger ikke tid på at overveje, hvor mange mennesker jeg rækker eller ikke rækker med mit arbejde. Jeg er bevidst om, at det hele ser ret sort ud, og hvis jeg tænkte nærmere over det, ville jeg nok blive overvældet. Men jeg er fast besluttet på at gøre alt, hvad der er i min magt for at skabe bedre forhold for dyrene. Så jeg er simpelthen nærværende. Opslugt af at skildre det, som andre mennesker ikke umiddelbart ser. Det er især en interessant

udfordring for mig i forbindelse med akvarier, rodeoer, hundevæddeløb, tyrefægtninger o.l. Her står du blandt publikum og fotograferer det samme som dem, men samtidig formidler du noget andet. Mine billeder handler om dyr, men i virkeligheden drejer det sig om os selv som mennesker, og om hvordan vi ser dyr – eller overser dem.”

TRÆNING AF PROFESSIONELLE

En vigtig og oplivende opgave for Jo-Anne McArthur er at undervise andre fotografer og journalister.

”Ved fotokonferencer kan jeg komme i kontakt med 3-500 professionelle, der interesserer sig for dyr og natur. Jeg forsøger at få til dem at udvide deres cirkler til at omfatte andre dyr end vilde chimpanser. Det er vigtigt, at de også bruger kameraet til at fortælle alle disse almindelige historier, som er så svære at dokumentere. Og når folk nu går igennem så mange trængsler for at udføre dette arbejde, skal de gøre det godt. Vores billeder af dyrene skal ikke kun dokumentere. De skal også bevæge og engagere beskueren!” ■

JO-ANNE MCARTHUR

Født i 1976 i Ottawa, Canada. Internationalt anerkendt, prisbelønnet fotojournalist, underviser, forfatter til flere bøger, herunder *We Animals* 2013 og *Captive* 2017.

McArthur optræder i den canadiske filmproducent Liz Marshalls dokumentar *The Ghosts in Our Machine*.

Wild Life Photographer of the Year 2017 for billedet af Apollinaire med gorillaungen Pikin i Cameroun.

WE ANIMALS

Projektet dokumenterer dyr i det menneskelige miljø med udgangspunkt i, at vi mennesker er lige så meget dyr som de levende væsener, vi bruger til mad, tøj, forskning, forsøg, arbejde, underholdning og selskab. *We Animals* vil nedbryde de barrierer, vi opbygger for at legitimere vores behandling af ikke-menneskelige dyr som objekter og væsener uden moralsk status. Billeder fra arbejdet i over 60 lande på syv kontinenter har bidraget til næsten 100 verdensomspændende kampanjer for at stoppe dyrs lidelser. Fotos og film stilles gratis til rådighed for enkeltpersoner, organisationer og medier, der arbejder for at hjælpe dyr på weanimalsarchive.org. Donationer er velkomne og nødvendige for projektet.

Se mere på weanimals.org.

Anima

OPGØR MED MÆLKE- MYTEN

TEKST: JOURNALIST KARIN ELRØD

Dette forår var DVF aktiv med en mediekampagne for at punktere fortællingen om mælkenes nødvendighed.

DVF arbejder dagligt på at få myndighederne til at prioritere plantebaseret kost og på at prikke hul i overleveringer og historier, der misinformerer og vildleder befolkningen. En af dem er myten om mælkenes uundværlighed for sundheden. I landbrugslandet Danmark er generation efter generation opflasket med den opfattelse, at vi skal drikke mælk livet igennem for at holde knoglerne stærke.

Så fastgroet er denne overbevisning, at over halvdelen af os ligefrem tror, at Fødevarestyrelsen anbefaler mælk hver dag i sine officielle kostråd. * Men sådan forholder det

sig faktisk ikke. Myndighedernes anbefaling lyder på, at vi skal fokusere på de magre mælkeprodukter – underforstået: hvis man altså indtager mælkeprodukter overhovedet.

Kampagnen bragte den erkendelse for dagen hos Fødevarestyrelsen, at kostrådene har fremstået mindre klare, end godt er. For som Styrelsens kostansvarlige Trine Grønlund 13. marts udtalte til TV2 Nyhederne: ”Man kan spise nødder, man kan spise kål, man kan spise andre bladgrøntsager, tofu, og så kan man få dækket sit calciumindtag.”

Efterfølgende har Fødevarestyrelsen ændret sin rådgivning om calcium til vegetarianer og veganere på Altomkost.dk. ■

* Kilde: YouGov 2019